

ВИСНОВОК

рецензента, кандидата педагогічних наук, доцента
Гусаченко Оксани Петрівни
про наукову новизну, теоретичне та практичне значення
результатів дисертації

ЧЖОУ СІНЬОЙ

«Методика формування поліфонічного слуху майбутніх учителів музики

України та Китаю в процесі фортепіанного навчання»,

поданої на здобуття ступеня вищої освіти доктора філософії
з галузі знань 01-Освіта/Педагогіка
за спеціальністю 014 – Середня освіта (музичне мистецтво)

Актуальність дослідження. Підготовка фахівця музичної сфери неможлива без осягнення в учбовому процесі феномена поліфонічного слуху і формування на цій основі відповідних професійних і особистісних якостей. Тим більше, що різноаспектний зміст фортепіанного навчання майбутніх учителів музики містить дії щодо вивчення пласту музичних творів багатоголосного викладу, а саме опанування засобів виразності виконання поліфонічних творів. Зокрема, інтерпретація майбутніми учителями музики творів епохи віденського класицизму вимагає адекватного тлумачення і надання смислу різним жанрово-стильовим рисам, тембровим характеристикам у трактуванні рівнозначності окремих голосів (мелодичних ліній, мелодій у широкому розумінні) багатоголосної фактури, ізоритмії, орнаментики та ін., що в свою чергу, передбачає сформованості поліфонічного слуху.

Зважаючи на вищезазначені факти, актуальним і доцільним є дослідження Чжоу Сіньюй, яке присвячено вирішенню проблеми формування поліфонічного слуху майбутніх учителів музики України та Китаю в процесі фортепіанного навчання.

Ступінь наукової обґрунтованості результатів, сформульованих у дисертації, їх наукова новизна. Дисертаційна робота Чжоу Сіньюй містить

нове вирішення означеної проблеми, що підтверджено розробленою та експериментально перевіреною методикою формування поліфонічного слуху майбутніх учителів музики України та Китаю в процесі фортепіанного навчання. Детальне опрацювання представленого наукового доробку дозволило відзначити добру структурованість роботи, якісне оформлення наукового апарату, цілісність, ґрунтовність вивчення проблеми, фундаментальність і логіку викладу основних теоретико-методологічних та практично-методичних положень.

У вступі обґрунтовано актуальність обраної теми, висвітлено зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами, належним чином сформульовано мету, окреслено поле об'єкта та предмета дослідження, відповідно до яких поставлено низку дослідницьких завдань, зазначено теоретико-методологічні засади, виділено провідні дослідницькі методи, схарактеризовано наукову новизну, практичну цінність, а також надано інформацію щодо апробації і впровадження результатів роботи, описано структуру та обсяг дисертаційного дослідження, подано відомості про публікації, де висвітлені основні матеріали даного доробку.

У першому розділі «Поліфонічний слух у полілоговій моделі освітнього дискурсу» ретельно розглянуто феномен музичної поліфонії у науковому полі, вказано про наявність взаємозв'язку між рівнем розвитку поліфонічного мислення і появою труднощів у процесі фортепіанного навчання. Наведено впливові чинники еволюціонування поліфонічного мислення, серед яких мистецький світогляд, домінуючі естетичні ідеали епохи, художні завдання конкретного історичного періоду. Уточнено тлумачення дефініцій категоріального аналізу «багатоголосся» і «поліфонія», зазначено провідні риси, притаманні поліфонічному викладу (плинність, неперервність музичної думки, взаємодія голосів). Наголошено, що поліфонічний виклад музичного матеріалу є вищим ступенем музичної організації. Розлого подано дотичну термінологію: фактура, письмо, контрапункт, склад. Позитивного схвалення заслуговує ретроспективний

огляд етапів еволюціонування поліфонічного стилю, включаючи теперішній час, із виділенням періодів розквіту, описом характерних рис у досягненні вершин розвитку фуги, унаочненням порівняльних фактів у таблицях і схемах.

Проведено паралель у аналізі принципів роботи та підходів щодо змісту формування та удосконалення поліфонічного слуху у європейських і китайських вищих навчальних закладах з фортепіанного навчання, результати якого засвідчують суттєві відмінності і проблеми у незбалансованості теоретичної і практичної підготовки, відсутності достатнього музичного досвіду студентів (учнів), істотну різницю у побутуванні характерних інтонацій та загальній еволюції вітчизняної і китайської музичної культури, неоднаковість існування у часовому параметрі китайської та європейської фортепіанної школи.

У другому розділі подається компонента структура поліфонічного слуху, яка представлена Чжоу Сіньюй у єдності інтонаційно-гармонічного, тембрально-динамічного, артикуляційно-відтворювального та логіко-драматургічного (архітектонічного) компонентів. Надається авторське визначення поняття поліфонічний слух майбутнього учителя музики як *здатність сприймати, виокремлювати, співвідносити та відтворювати фактурне поєднання горизонтальних мелодичних ліній, сполучених між собою одночасним звуковим розвитком, уявляти функціональні зв'язки між звуками, виражати ставлення до музичної інформації, емоційно відгукуватися на музичні явища, представлені у поліфонічних творах.*

Також у другому розділі представлена організаційно-методична модель формування поліфонічного слуху майбутніх вчителів музики України та Китаю в процесі фортепіанного навчання, яка складається з методологічно-цільового, процесуально-змістового, структурно-результативного блоків, окремо поставленої мети, завдань, змісту, наукових підходів (аксіологічного, особистісно-діяльнісного, акмеологічного, компетентнісного), принципів (опори на європейський музично-історичний досвід; емоційної захопленості

навчальним матеріалом; рефлексивності; виконавської самореалізації), педагогічних умов (цілеспрямоване педагогічне керівництво розвитком поліфонічного мислення студентів; стимулювання студентів до оволодіння уміннями виконувати поліфонічні твори; практична спрямованість опанування поліфонічних творів у процесі фортепіанного навчання; урахування спеціальної музичної підготовки студентів України і Китаю для формування поліфонічного слуху майбутніх вчителів музики), етапів, форм і методів з організації та контролю (групи: адаптовані виконавські та артикуляційно-репродуктивні, пошуково-дослідницькі, мотиваційно-емоційні методи, рефлексії та арт-терапевтичні прийоми). Збагачують роботу представлені у ній схематичні зображення: взаємодії педагогічних умов, візуалізації зв'язку наукових підходів, принципів та педагогічних умов у формуванні досліджуваного феномена, організаційно-методичної моделі процесу формування поліфонічного слуху майбутніх вчителів музичного мистецтва України та Китаю.

Третій розділ сконцентровано на висвітленні ходу експериментальної частини дослідження з описом діагностичного інструментарію констатувального експерименту, обґрунтування критеріїв та показників вищезазначених структурних компонентів. Переконливі дані експериментального дослідження, підтверджені методами математичної статистики, довели ефективність авторської методики формування поліфонічного слуху майбутніх учителів музики України та Китаю в процесі фортепіанного навчання. Мета дослідження досягнута, завдання виконані, що підтверджують висновки дисертації. Усі отримані автором результати є новими, достовірними та належно обґрунтованими, і повною мірою відображені у публікаціях автора у фахових виданнях.

Практичне значення наукових результатів. Значущість одержаних результатів для педагогічної науки полягає у розширенні теоретичної бази та використанні матеріалів представленої авторської моделі для певної корекції та розробки методики розвитку поліфонічного слуху музикантів у музичних

навчальних закладах різного рівня підготовки, що може сприяти визначенню і збагаченню практичних шляхів підготовки фахівців даного профілю.

Висновок щодо відповідності дисертації встановленим нормам.

Вважаємо, що дисертаційне дослідження Чжоу Сіньюй «Методика формування поліфонічного слуху майбутніх учителів музики України та Китаю в процесі фортепіанного навчання» відповідає вимогам Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії у закладах вищої освіти (наукових установах), затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23 березня 2016 р. № 261, пп. 6, 7, 8; Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 р. № 44 і може бути рекомендоване до захисту у разовій спеціалізованій вченій раді зі спеціальності 014 Середня освіта (музичне мистецтво).

Рецензент:

**кандидат педагогічних наук, доцента
кафедри хорового диригування
та теорії і методики музичної освіти
факультету мистецтв
імені Анатолія Авдієвського
УДУ імені Михайла Драгоманова**

